

MOTION

Inrätta en visselblåsarfunktion

Flera större organisationer har idag en visselblåsarfunktion. Eksjö kommun är, än så länge, tyvärr inte en av dessa organisationer.

Öppenhet och transparens är grundläggande principer i svensk offentlig verksamhet. Att Eksjö kommun som organisation ska arbeta för att uppfattas som öppen och ärlig samt arbeta för att motverka motsatsen har förhoppningsvis ingen någon avvikande uppfattning kring. Även om detta är allas vår målbild vore vi naiva om vi trodde att oegentligheter inte kan förekomma även i vår organisation. Sedan 2017 finns det i lagstiftningen¹ ett särskilt skydd mot repressalier för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden i arbetsgivarens verksamheter. Låt oss anta att lagstiftningen inte har tillkommit utan en anledning.

Syftet med en visselblåsarfunktion är just att en enskild person, oftast genom en krypterad funktion, ska kunna meddela kännedom eller misstankar om lagbrott eller annan typ av oegentligheter som denne inte upplever är möjligt att hantera genom ordinarie kommunikationskanaler. Exempel på vilken typ av ärenden som det kan handla om är bedrägeri, mutor, sexuella trakasserier, brott mot annan lagstiftning eller andra allvarliga avvikelser mot interna regler och riktlinjer.

Införande och användande av en visselblåsarfunktion bör ske på ett sådant sätt att den som anmäler ska kunna känna trygghet att uppgifterna behandlas med hög integritet och anmälningar bör även kunna ske anonymt. Ärenden bör hanteras enligt tydliga riktlinjer där alla inkomna ärenden behandlas med grundlighet och seriositet. Anmälningsmöjligheten bör vara öppen för såväl anställda och förtroendevalda som allmänheten.

Jönköpings kommun, som Eksjö kommun köper juristtjänster från och med 1 januari 2021, har under flera år haft en visselblåsarfunktion. Vid framtagandet av en visselblåsarfunktion för Eksjö kommun finns säkerligen möjlighet till erfarenhetsutbyte med Jönköpings kommun och kanske även ett framtida samarbete i frågan.

Även om det via en sådan här funktion kan inkomma ärenden som inte tolkas/kvalificeras som lagbrott och/eller oegentlighet ger funktionen möjligheten att sådana händelser och situationer kommer till vår kännedom.

Det enda alternativet till att eventuellt inte behöva hantera uppgifter som i ett senare skede kanske visade sig inte stämma är att ha det som idag, det vill säga att möjligheten med en visselblåsarfunktion inte ens finns. I slutändan är det en fråga om att bevara sin trovärdighet och sitt förtroende.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi:

- **att** Eksjö kommun, enligt ovanstående, inrättar en visselblåsarfunktion för hela kommunkoncernen.

Eksjö, maj 2021

Ingegerd Axell (S)

Jürgen Beck (V)

¹ Lag (2016:749) om särskilt skydd mot repressalier för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden.